Vattnets väg till havet

Följ med vattendroppen Droppa på en resa mot havet. Äventyret börjar i en våtmark utanför Orrefors och fortsätter i Bolanders bäck som nedströms Nybro blir till Ljungbyån. Ljungbyån är egentligen flera olika små bäckar och åar. Innan vattnet når Östersjön i Kalmarsund passerar det skogar, ängar, åkrar byar och städer.

I naturen längs ån finns spännande djur och växter att upptäcka. Där du står just nu vilar vattnet en stund i Linneasjömaden och Linneasjön, innan det rinner vidare mot Pukeberg och Svartbäcksmåla. Gör som vattnet – ta en paus. Leta småkryp, spana på fisk och lyssna efter fåglar. Välkommen på upptäcktsfärd!

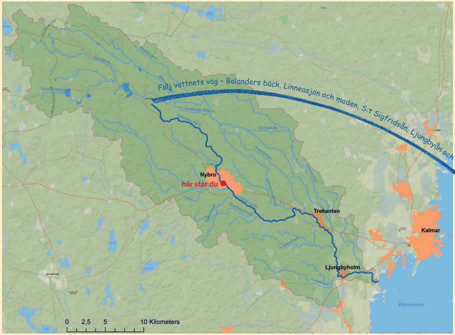
Följ vattnets väg – Bolanders bäck, Linneasjön och maden, S:t Sigfridsån, Ljungbyån och Östersjön.
Nybro
här står du
Trekanten
Kalmar
Ljungbyholm
Kalmarsund
Ljungbyån
Råsabäcken
Bolanders Bäck
Gunnaboån
Aspebäcken
Smedstorpaån
Holmabäcken
Råsbäcken
0 2,5 5 10 Kilometers

NYBRO KOMMUN

LOkala NAturvårds satsningen

Området runt Linneasjön och Linneasjömaden ägs och sköts av Nybro kommun. Om du undrar något eller ser något som behöver lagas så kontakta oss

0481–45000 • samhallsbyggnad@nybro.se

nybro.se

Producerad av BrizaNatur för Nybro kommun 2026. Huvudillustration, Kleo Bartilsson och artillustrationer insekter, Katarina Månsson.

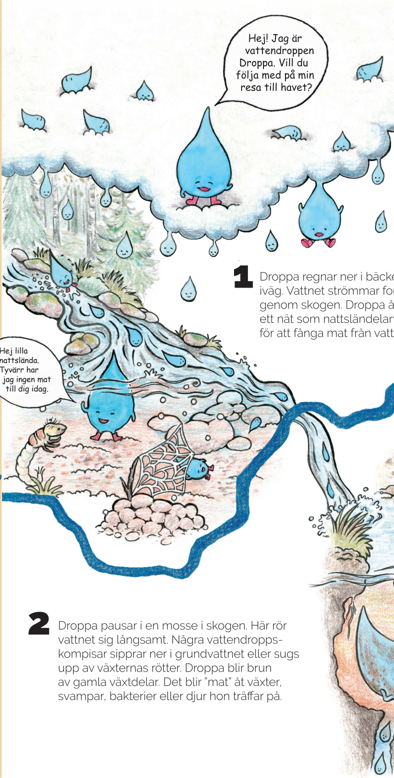
Hej! Jag är vattendroppen Droppa. Vill du följa med på min resa till havet?
Hej lilla nattslända. Tyvärr har jag ingen mat till dig idag.

1 Droppa regnar ner i bäcke
iväg. Vattnet strömmar fo
genom skogen. Droppa å
ett nät som nattsländelar
för att fånga mat från vatt

2 Droppa pausar i en mosse i skogen. Här rör vattnet sig långsamt. Några vattendroppskompisar sipprar ner i grundvattnet eller sugs upp av växternas rötter. Droppa blir brun av gamla växtdelar. Det blir "mat" åt växter, svampar, bakterier eller djur hon träffar på.

en och far
rt fram
ker genom
ven spunnit
net.

3 Droppa flyter vidare i Bolanders bäck och kommer till Nybro. I vattnet som rinner från vägar och hustak finns ämnen som inte är bra för naturen och som fastnar på Droppa.

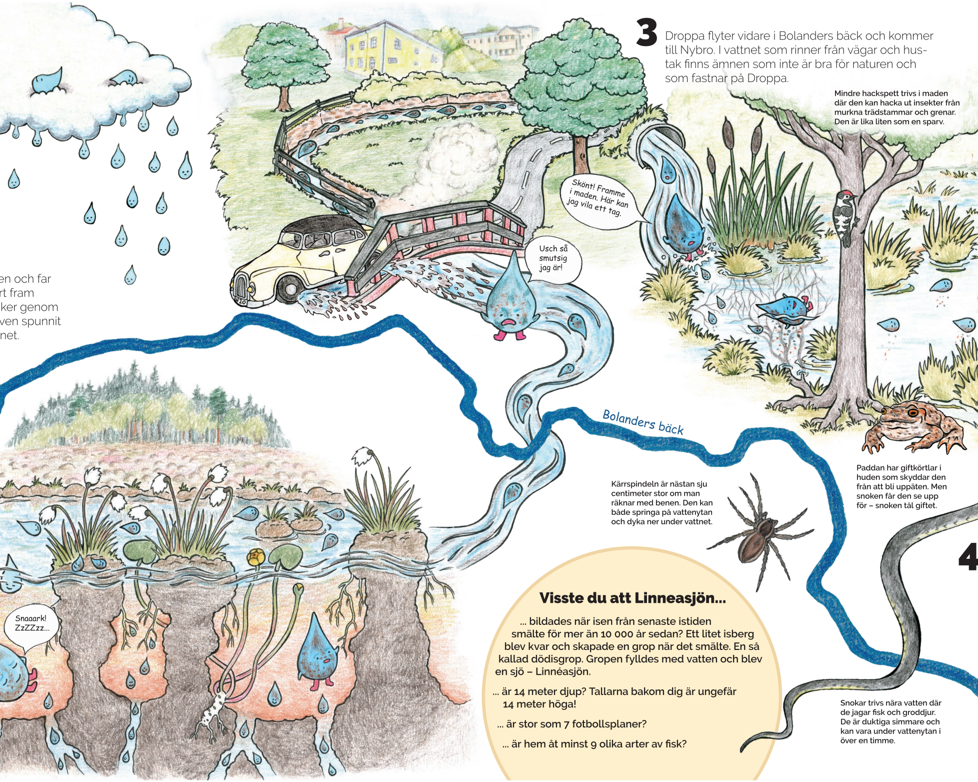
Skönt! Framme i maden. Här kan jag vila ett tag.
Usch så smutsig jag är!
Bolanders bäck
Snaaark! ZzZZzz...

Mindre hackspett trivs i maden där den kan hacka ut insekter från murkna trädstammar och grenar. Den är lika liten som en sparv.

Paddan har giftkörtlar i huden som skyddar den från att bli uppäten. Men snoken får den se upp för – snoken tål giftet.

Kärrspindeln är nästan sju centimeter stor om man räknar med benen. Den kan både springa på vattenytan och dyka ner under vattnet.

Snokar trivs nära vatten där de jagar fisk och groddjur. De är duktiga simmare och kan vara under vattenytan i över en timme.

Visste du att Linneasjön...

... bildades när isen från senaste istiden smälte för mer än 10 000 år sedan? Ett litet isberg blev kvar och skapade en grop när det smälte. En så kallad dödisgrop. Gropen fylldes med vatten och blev en sjö – Linnéasjön.

... är 14 meter djup? Tallarna bakom dig är ungefär 14 meter höga!

... är stor som 7 fotbollsplaner?

... är hem åt minst 9 olika arter av fisk?

4

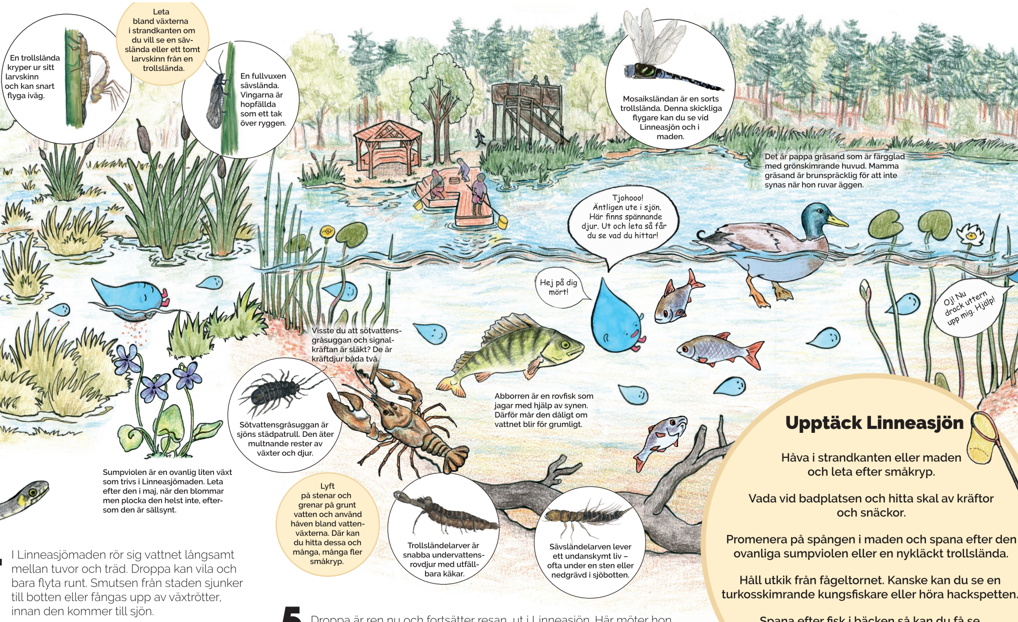
Tjohooo! Äntligen ute i sjön. Här finns spännande djur. Ut och leta så får du se vad du hittar!
Hej på dig mört!
Oj! Nu drack uttern upp mig. Hjälp!

En trollslända kryper ur sitt larvskinn och kan snart flyga iväg.

Leta bland växterna i strandkanten om du vill se en sävslända eller ett tomt larvskinn från en trollslända.

En fullvuxen sävslända. Vingarna är hopfällda som ett tak över ryggen.

Mosaiksländan är en sorts trollslända. Denna skickliga flygare kan du se vid Linneasjön och i maden.

Det är pappa gräsand som är färgglad med grönskimrande huvud. Mamma gräsand är brunspräcklig för att inte synas när hon ruvar äggen.

Visste du att sötvattensgråsuggan och signalkräftan är släkt? De är kräftdjur båda två.

Abborren är en rovfisk som jagar med hjälp av synen. Därför mår den dåligt om vattnet blir för grumligt.

Sötvattensgråsuggan är sjöns städpatrull. Den äter multnande rester av växter och djur.

Sumpviolen är en ovanlig liten växt som trivs i Linneasjömaden. Leta efter den i maj, när den blommar men plocka den helst inte, eftersom den är sällsynt.

Lyft på stenar och grenar på grunt vatten och använd håven bland vattenväxterna. Där kan du hitta dessa och många, många fler småkryp.

Trollsländelarver är snabba undervattensrovdjur med utfällbara käkar.

Sävsländelarven lever ett undanskymt liv – ofta under en sten eller nedgrävd i sjöbotten.

Upptäck Linneasjön

Håva i strandkanten eller maden och leta efter småkryp.

Vada vid badplatsen och hitta skal av kräftor och snäckor.

Promenera på spången i maden och spana efter den ovanliga sumpviolen eller en nykläckt trollslända.

Håll utkik från fågeltornet. Kanske kan du se en turkosskimrande kungsfiskare eller höra hackspetten.

Spana efter fisk i bäcken så kan du få se både abborre, mört och gädda.

I Linneasjömaden rör sig vattnet långsamt mellan tuvor och träd. Droppa kan vila och bara flyta runt. Smutsen från staden sjunker till botten eller fångas upp av växtrötter, innan den kommer till sjön.

5 Droppa är ren nu och fortsätter resan, ut i Linneasjön. Här möter hon fiskar, som mört och abborre, trollsländelarver med läskiga käkar och skalbaggar som kan simma under vatten. Men när Droppa ska rinna vidare ut ur sjön blir hon uppdrucken – av en utter. Hur ska det gå?

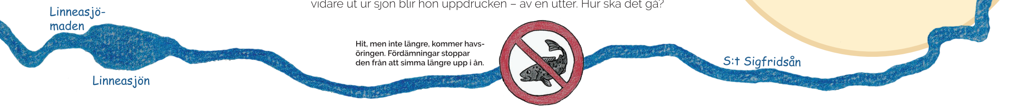
Linneasjö-maden
Linneasjön
S:t Sigfridsån

Hit, men inte längre, kommer havsöringen. Fördämningar stoppar den från att simma längre upp i ån.

6

Som tur är kissar uttern ut Droppa igen och hon fortsätter sin färd mot havet. Några strandväxter suger upp kisset för att kunna växa bättre. Nu rör sig vattnet fort och fylls med syre. Droppa virvlar runt och ger syre till öringmamman och hennes yngel, i en grop på åns botten.

7

Droppa närmar sig havet. Ån flyter mellan åkrar och betesmarker. Från diken och rör rinner näringsrikt vatten från gödsel ut i ån och Droppa blir full av kväve och fosfor.

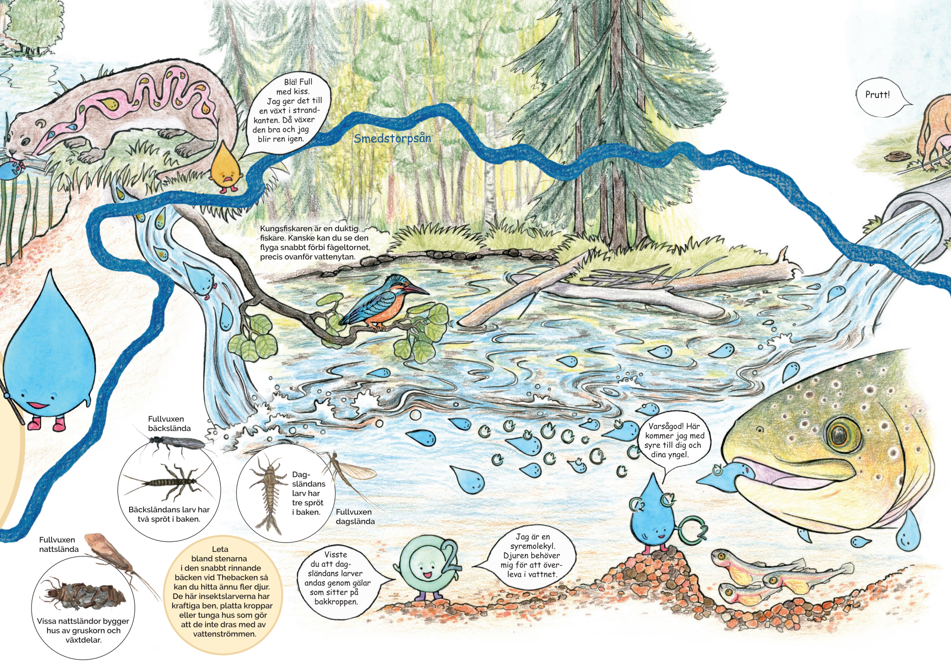
Blä! Full med kiss. Jag ger det till en växt i strandkanten. Då växer den bra och jag blir ren igen.
Smedstorpsån
Prutt!
Varsågod! Här kommer jag med syre till dig och dina yngel.
Jag är en syremolekyl. Djuren behöver mig för att överleva i vattnet.
Visste du att dagsländans larver andas genom gälar som sitter på bakkroppen.
Fullvuxen bäcksländа
Fullvuxen dagslända
Fullvuxen nattslända

Kungsfiskaren är en duktig fiskare. Kanske kan du se den flyga snabbt förbi fågeltornet, precis ovanför vattenytan.

Bäcksländans larv har två spröt i baken.

Dagsländans larv har tre spröt i baken.

Vissa nattsländor bygger hus av gruskorn och växtdelar.

Leta bland stenarna i den snabbt rinnande bäcken vid Thebacken så kan du hitta ännu fler djur. De här insektslarverna har kraftiga ben, platta kroppar eller tunga hus som gör att de inte dras med av vattenströmmen.

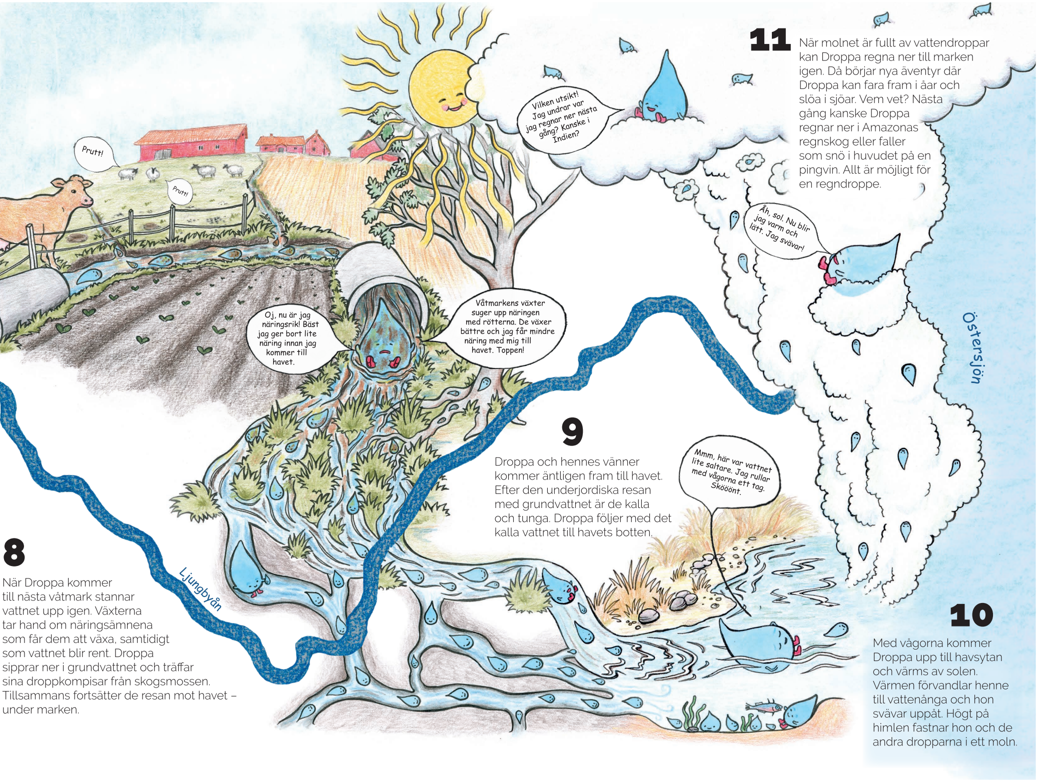
Prutt!
Prutt!
Oj, nu är jag näringsrik! Bäst jag ger bort lite näring innan jag kommer till havet.
Våtmarkens växter suger upp näringen med rötterna. De växer bättre och jag får mindre näring med mig till havet. Toppen!
Vilken utsikt! Jag undrar var jag regnar ner nästa gång? Kanske i Indien?
Åh, sol! Nu blir jag varm och lätt. Jag svävar!
Mmm, här var vattnet lite saltare. Jag rullar med vågorna ett tag. Skööönt.
Ljungbyån
Östersjön

8

När Droppa kommer till nästa våtmark stannar vattnet upp igen. Växterna tar hand om näringsämnena som får dem att växa, samtidigt som vattnet blir rent. Droppa sipprar ner i grundvattnet och träffar sina droppkompisar från skogsmossen. Tillsammans fortsätter de resan mot havet – under marken.

9

Droppa och hennes vänner kommer äntligen fram till havet. Efter den underjordiska resan med grundvattnet är de kalla och tunga. Droppa följer med det kalla vattnet till havets botten.

10

Med vågorna kommer Droppa upp till havsytan och värms av solen. Värmen förvandlar henne till vattenånga och hon svävar uppåt. Högt på himlen fastnar hon och de andra dropparna i ett moln.

11

När molnet är fullt av vattendroppar kan Droppa regna ner till marken igen. Då börjar nya äventyr där Droppa kan fara fram i åar och slöa i sjöar. Vem vet? Nästa gång kanske Droppa regnar ner i Amazonas regnskog eller faller som snö i huvudet på en pingvin. Allt är möjligt för en regndroppe.